

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ.1.07/2.2.00/15.0330

Mezioborová škola zaměřená na leadership a inovace

Název kurzu: KRIZE VZDĚLANOSTI jako projev KRIZE GLOBÁLNÍ

Lektor: MA Vlado Lobotka

Kdy: 22. 2. 2013, 9 - 13 hod

Anotace:

CÍLE PŘEDMĚTU

Jestli se zeptáme, v čem dnes spočívá vzdělání, zjistíme, že klasický ideál, jehož cílem je harmonický rozvoj ducha, duše a těla člověka a dosažení stavu, v kterém může jeho individualita plně rozvinout své vlohy tak, že je následně schopna živé účasti na kulturním, sociálním a ekonomickém životě společnosti, nahradil celkem jiný cíl. Vzdělání je dnes poplatné v první řadě politickým a ekonomickým zájmům, zatím co jeho původní smysl sloužící kultivaci a všestrannému rozvoji individuálních schopností byl prakticky odstavený na vedlejší kolej. Místo schopnosti organického myšlení zaujala spleť enormního kvanta encyklopedických poznatků, které může člověk mechanicky nabýt a následně zapomenout bez toho, že by je ve svém nitru tvořivě přeměnil, nebo že by pod jejich vlivem vyrostl jako osobnost. Informace v podobě v jaké se dnes odevzdávají, jsou totiž celkem oddělené od skutečného lidského života. Pro mladého člověka nic neznamenají, nic mu neosvětlují, nenutí ho k zaujetí osobního postoje a po jejich formálních zvládnutí jsou chápány jen jako předpoklad možnosti pro získání "lepšího" postavení ve společnosti.

Tenhle, sám o sobě neutěšený stav, je ještě hrozivější právě v kontextu globální krize, která zmitá celou naši planetární společnost. Cílem tohoto kurzu je zprostředkovat účastníkům hlubší porozumění pozadí naší současné globální situace. Společně se pokusíme objasnit původ mnohých nekriticky přijímaných předpokladů o povaze skutečnosti, tvořících identitu naší západní společnosti. Postupně si ukážeme, jak došlo k přijetí dominantního materialistického obrazu světa, který pravděpodobně působí jako jeden z hlavních faktorů podporujících celospolečensky rozšířenou vnitřní apatii, bránící zásadní změně. Zároveň si jasně pojmenujeme základné principy nového, komplexnějšího vnímání světa, kterého aplikace by této změně mohli výrazně napomoci.

OBSAH PŘEDMĚTU

Jednotlivé symptomy krize, ve které se nachází celá naše planetární společnost, jsou velice dobře viditelné prakticky v každé oblasti lidské činnosti, ať už jde o filozofii, náboženství, umění, vědu, vzdělávací systém, politiku, ekonomii anebo ekologii. Vzhledem na rozsah a naléhavost téhle krize je však poměrně udivující, že tak enormní socio-kulturní pohyb není středobodem zájmu a reflexe na všech společenských úrovních, a to dokonce ani ve svých nejzjevnějších aspektech (hrozba eminentního ekonomického a ekologického kolapsu, energetická a potravinová krize). V ještě vyšší

míře to platí o problémech spojených s hlubšími procesy činnými v lidském vědomí, které díky svému subtilnímu rázu celkem unikají obecní pozornosti.

Ve snaze o celistvější uchopení pozadí globální krize si společně vybudujeme konceptuální rámce umožňující preciznější identifikaci pozitivních i negativních aspektů našeho současného chápání světa. Přiblížíme si základní principy dynamiky činné v procesu vzestupu a úpadku některých historických civilizací a ukážeme si jak toto poznání aplikovat na naši současní globální situaci.

ZÍSKANÉ KOMPETENCE

Kurz účastníkům zprostředkuje hlubší porozumění subtilním procesům činným na pozadí krize a ulehčí jejich participaci na zdárném překonání této krize – ta je totiž možná jenom v rozsahu našeho pochopení hlubších příčin tvořených jemným předivem nespočetných, vzájemně přepojených faktorů. Tento kurz účastníky naučí rozlišovat mezi různými podvědomě přijímanými ideami, kterými jsou vystaveni od nejranějšího dětství, a zároveň jim ukáže, jak v ideách, které k nim v různé formě přicházejí, vnímat reálné síly formující kulturní a společenské struktury.

LITERATURA

Povinná

Sorokin, Pitirim. 1948. Krize našeho věku. TVD Československého obchodnictva,
Tarnas, Richard. 2007. Cosmos and Psyche: Intimations of a New World View. Plume
Gebser, Jean, 1986. The Ever-Present Origin. Ohio University Press

Doporučená

Tarnas, Richard. 1993. *The Passion of the Western Mind*. Ballantine Books.
Capra, Fritjof, 2002. *Bod obratu*. Dharmagaia.
Wilber, Ken, 2010. *Stručná historie všeho*. Triton.

PROFESNÍ ŽIVOTOPIS

Vladimír Lobotka, M.A., získal titul bakaláře v oboru obecní historie na Univerzitě Komenského v Bratislavě. Kvůli absenci základních podmínek (nejen intelektuálních, ale i postojových) pro prohlubování jeho výzkumu v slovenských akademických kruzích se rozhodl pokračovat ve studiu v Spojených státech, na škole California Institute of Integral Studies, kde získal titul magistra v oboru Philosophy, Cosmology and Consciousness. Jeho diplomová práce má název *The Crisis of Our Era: Its Historical Roots and Possible Solution* a je zaměřená na zkoumání proměn struktur vědomí v rámci kulturních dějin naší západní civilizace. V současnosti také intenzivně pracuje na kritické komparaci novověkých koncepcí dějin (Lessing, Herder, Hegel, Sorokin, Toynbee, Gebser, Tarnas, Páleš), se zaměřením na dynamiku informující vznik a zánik civilizací a na proměny noetických, etických a estetických standardů, které v těchto civilizacích plní funkci centrální páteře. Je také aktivním členem mezinárodní iniciativy University for Future, která svým pilotním projektem Mezioborové školy, zaměřené na leadership a inovace obohacuje výuku na Palackého Univerzitě v Olomouci už několik semestrů. Intenzivně pracuje na vytvoření možnosti rozběhnutí podobného vzdělávacího programu také na území Slovenska.